

Laudacja – przy wręczaniu Pani Prezydent Gdańska, Aleksandrze Dulkiejwicz – Nagrody Klubu Inteligencji Katolickiej w Warszawie: Pontifici – Budowniczemu Mostów.

Pani Prezydent, Droga Aleksandro. Szanowni Państwo!

Wręczamy dziś, już po raz czternasty nagrodę dla Pontifexa – Budowniczego Mostów. Dziś budowniczowie mostów pomiędzy ludźmi są nam szczególnie potrzebni. Dzieli nas bowiem bardzo przeszłość konfliktów, bardzo różne często traktowanie społeczeństwa oraz tego co jest dobre, a co złe dla naszego kraju. Nagroda jest przyznawana „*za zasługi w szerzeniu wartości dobra wspólnego, dialogu i poświęcenia na rzecz bliźnich*”. W oparciu o nasze tradycje i doświadczenie sądzimy, że wartości te są kluczowe dla każdego chrześcijanina, katolika i obywatela. Nagroda „PONTIFICI – Budowniczemu Mostów” przyznawana jest zatem tym, którzy pragną łączyć a nie dzielić. W takim właśnie duchu postrzegamy Panią i podejmowane przez Panią działania.

Nasza nagroda ma już swoją tradycję. Nagradzaliśmy nią ludzi Kościoła, duszpasterzy, w tym Prymasa Polski Arcybiskupa Wojciecha Polaka, ale też filozofów, jak ks. prof. Tomasa Halika, który pracuje w Kościele odtwarzającym swoją apostołską orientację. Nagrodę Pontifici otrzymał też prof. Adam Strzembosz, broniący wytrwale i konsekwentnie zasad demokratycznego państwa prawa w Polsce. Wśród nagrodzonych są duchowni i świeccy, ludzie ofiarnej pracy dla najbardziej potrzebujących, jak dr Helena Pyz za wieloletnią pracę z trędowatymi w Indiach.

W tym roku – nasilających się walk ideowych, politycznych i wyborczych, kapituła Nagrody Pontifici, którą tworzą honorowi członkowie KIK – wieloletni działacze naszego Klubu – postanowiła stawić czoła tej sytuacji społecznej. Chcemy nie tylko dać świadectwo o wielkich zadaniach i dokonaniach w budowaniu mostów między ludźmi, ale chcemy też wesprzeć ludzi tworzących rozwijające się wspólnoty. Tak bardzo są przecież Polsce potrzebni.

40 lat temu Gdańsk stał się dla Polski miastem wiodącym w walce o wolność, ale też w walce o wspólnotę narodową i obywatelską. Pozostał nim na długo. Prezydent Paweł Adamowicz, przed 31 laty przywódca strajku studenckiego wspierającego Solidarność, był potem przez 20 lat prezydentem Gdańska. Zginął w styczniu tego roku zamordowany z nienawiści zrodzonej z pogłębiającej się wrogości i podziałów politycznych. Był wyrazicielem tego gdańskiego ducha swobody i wyzwolenia, a także solidarnościowej i obywatelskiej postawy. Przyczynił się walcnie do powstania, budowy i działania Europejskiego Centrum Solidarności. Przez kilka lat byłem z nim razem (jako b. szef Ośrodka Ekspertów KK „Solidarności”) członkiem Rady ECS, wraz z L. Wałęsą, B. Borusewiczem, Wł. Frasyniukiem, abp. T. Gocłowskim i wieloma przyjaciółmi. Prezydent Adamowicz tej Radzie przewodniczył, rzetelnie i z rozmachem. Centrum stało się silnym ośrodkiem badawczym i promującym, zarówno narodową pamięć jak i aktualną problematykę: nowe wyzwania stojące przed Polską i przed Europą. Prowadził Centrum o. Maciej Zięba OP a obecnie dr Basil Kerski.

Dziś prezydentem Gdańska jest Aleksandra Dulkiejwicz. Urodziła się w 1979 r. Jej rodzice działali w latach 70-tych tworząc wraz z Aleksandrem Hallem i o. Ludwikiem Wiśniewskim przy DA Św. Mikołaja – Ruch Młodej Polski, który odegrał tak ważną rolę w organizacji wielkiego, sierpniowego strajku w Stoczni. Jako uczennica a później studentka prawa – była także ściśle związana z tym środowiskiem duszpasterskim. Od kilkunastu już lat pracowała Pani Prezydent w Zarządzie Miasta i włożyła dużo pracy w organizację ECS, gdzie pierwszy raz się z Aleksandrą zetknąłem. Od 2017 r była pierwszym zastępcą prezydenta Adamowicza.

Po śmierci zamordowanego w styczniu b.r. prezydenta Pawła Adamowicza była w odczuciu Gdańszczan jego naturalnym następcą i została wybrana na stanowisko prezydenta Miasta znaczną większością głosów. Kontynuuje solidarnościowe i obywatelskie tradycje, które od 40 lat są w Gdańsku żywe /także dzięki DA/. Broni twardo spraw swego Miasta oraz niezależności ECS, jako ważnego ośrodka tradycji solidarnościowych i demokratycznych. Z konieczności stała się też ważnym liderem demokratycznego samorządu terytorialnego w Polsce, który jest zagrożony.

Oto fragmenty tylko kilku wypowiedzi z ostatniego roku naszej dzisiejszej Laureatki oddające ducha Budowniczego Mostów:

Po śmierci Prezydenta.

- *„Róbmy wszystko, żeby być wspólnotą, o jakiej marzył nasz Prezydent. Bądźmy, gościnni, szanujmy tych, którzy myślą inaczej, przekonujmy siłą argumentów, a nie argumentem siły..Bądźmy solidarni na co dzień.”*

- *„Moje marzenie jest, żebyśmy byli dla siebie lepsi, mieli wyciągniętą rękę i uśmiech dla drugiego człowieka, bo to nic nie kosztuje.”*

Sprawa imigrantów.

- *„Podzielałam z Pawłem Adamowiczem wrażliwość na ludzki los, nieszczęście konkretnych ludzi w trudnej sytuacji z powodu wojny, prześladowań, czy choćby z przyczyn ekonomicznych. Tworząc program wyborczy na kolejną kadencję myśleliśmy o mieście, w którym każdy ma się czuć dobrze. Skoro jestem chrześcijaninem, chrześcijanką – to nie mogę odrzucać żadnej osoby w potrzebie.”*

4 czerwca 2019 – 30-ta rocznica Wyborów

- *„Wielu z nas tęskni za wolnością i pokojem. Przez ECS przewinęło się kilkadziesiąt tysięcy ludzi. Wielu z nich mówi, że są zmęczeni temperaturą debaty politycznej. Żalą się, że stracili przyjaciół, że już nie siadają z nimi do świątecznego stołu(...)*

(...)Przemiana zaczyna się w rodzinie, w gronie przyjaciół, w miejscu pracy. A także w życzliwie wyciągniętej dłoni (...)w solidarności codziennej, tej pisanej małą literą.

Stoimy na Placu Solidarności, tam gdzie za wolność poleła się krew, a „Solidarność” kazała stawiać opór władzy, choć nikt nie wiedział czym to się skończy. Nie da się tworzyć przyszłości bez pamięci o przeszłości. Z przeszłości dowiadujemy się czym kończy się łamanie prawa.

Nie używajmy słów, które ranią i powodują powstanie rowu, którego nie da się zasypać.”

Lipiec 2019 – komentarz do codziennej (niełatwej) rzeczywistości

- *„Krótkie słowo do propagandzistów: zbijających kapitał polityczny na sianiu nieprawdy, na jątzeniu i dzieleniu, popełniacie jeden z najcięższych grzechów, grzech przeciwko wspólnotie narodowej. To złe, niegodne, haniebne...”*

- *„Chcę Polski wolnej, praworządnej i sprawiedliwej dla każdej obywatelki i obywatela. Ojczyzny która łączy a nie dzieli i na pewno nie jest wyspą, tylko jest silnie zakorzeniona we wspólnotie europejskiej.”*

31 sierpnia 2019 – rocznica Porozumień Sierpniowych

- „(...) *solidarność nie jest przeciwko komuś, lecz z kimś i za kimś (...)* (ks. J. Tischner, *Etyka Solidarności*). *Dziś być obywatelem, to być razem z innymi, nie przeciwko, ale razem.*”

Przed bramą nr 2 Stoczni Gdańskiej, 31 sierpnia 2019

- „*Cenimy wolność i nie dajmy jej sobie odebrać. Nie dajmy nikomu pisać historii na nowo. Miejmy do siebie szacunek, rozmawiajmy ze sobą w pokojowy sposób, bo tylko w dialogu i wzajemnym szacunku jesteśmy w stanie zmieniać Polskę na lepsze.*”

1 września 2019 – rocznica Wybuchu II Wojny Światowej

- „(...) *nie ma wątpliwości, że wspólnota europejska, która powstała ze wspólnot narodowych, była odpowiedzią na horror wojny. Celem integracji europejskiej był nie tylko dobrobyt i rozwój, ale przede wszystkim pokój między narodami i pokój społeczny. Jak wiemy wymaga to praworządności i poszanowania tych wartości, które stanowią katalog praw człowieka i obywatela. Dlatego ci, którzy kwestionują zjednoczenie europejskie i demontują większościową demokrację sprzyjają powrotowi stref wpływu i prymatu silniejszego. Tam gdzie zaczyna brakować praw i tłumi się wolność, tam prędzej czy później pojawia się przemoc w życiu publicznym. Tam gdzie zanika gotowość do porozumienia, gotowość do dialogu, tam zawsze polityka podlega do wojny.*”

Przyznając Pani nagrodę „PONTIFICI – Budowniczego Mostów” Kapituła pragnie docenić i podkreślić Pani postawę ukazującą, że możliwe jest – choć wymaga to często wielkiego poświęcenia, wysiłku i samozaparcia – w życiu publicznym realizowanie polityki wartości. Budowanie przyjaznego mostu między samorządem (władzą) a mieszkańcami (obywatelami). Mostu, którego kolejne przesła stanowią: prawda, umiar, powściągliwość, dialog i kompromis, a cała konstrukcja wsparta jest o filary zbudowane na wartościach: chrześcijańskich, demokratycznych, europejskich i urzeczywistniających idee pierwszej „Solidarności”.

Budowniczy mostów to nie tylko ten, który mosty ukończył, ale w również ten kto mosty nieustająco buduje. Budowa mostów międzyludzkich, mostów złożonych z dialogu, porozumienia i szacunku dla każdego człowieka to praca, która nigdy nie ma końca. Nieustannie bowiem, z różną intensywnością, doświadczamy wiatru nienawiści, obojętności, pogardy dla słabszego i innego powodującego wzburzoną falę, która stara się zniszczyć Pontifexa i to co zbudował.

Kapituła Nagrody Pontifici uznała, że w tym trudnym dla Polski okresie zagrożeń, ale i tworzenia się nowego kształtu demokracji obywatelskiej, a także nie łatwego rozwoju wspólnoty europejskiej powinniśmy wyróżnić w tym roku najmłodszą Prezydent wśród prezydentów wielkich miast w Polsce – za jej odwagę i walkę o wolną, demokratyczną Polskę, a tym samym wesprzeć gdańską tradycję wolności i solidarności.

O kilka dni wyprzedzili nas Hiszpanie. W Oviedo Król Hiszpanii Filip VI wręczył kilka dni temu Pani Prezydent Dulciewicz Nagrodę Księżnej Asturii w kategorii „Zgoda” dla miasta Gdańska „za obronę wolności i praw człowieka ...a także pokoju”.

Droga Pani Aleksandro, Pani Prezydent

Przyznana Pani nagroda Budowniczego Mostów ma w naszym zamyśle wymiar otwierający. Nagroda nie jest klamrą zwieńczająca dorobek całego życia, ale jest uznaniem dla Pani dotychczasowej postawy i działań, wyrazem wsparcia, wobec tego z czym przyszło się Pani mierzyć i deklaracją zaufania na przyszłość.

Andrzej Wielowieyski